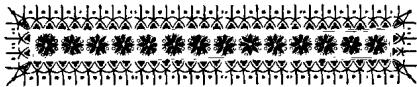

բազէներն՝ աղաւնիսերուն շափ վառնգներուն չեն հանդիպիր. բայց մը շատ ցանցառ կրնայ հօքագոյն ախոյեանի մը զօ՞ ըլլալ մինչդեռ աղաւնիսերը շատ յաջախ իրենց փետրալարդ թշնամեաց խայծը կը լլան: Բայց աստի՞ բազէներն աղաւնիսերէն աւելի օգոյ անհարթութեանց եւ փոթորկաց կը դիմանան:

ՎԱՎԱՎԵՐԵԿ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Վլաճան, 28 Փետրուար 1894:

Գերմանիայի եւ Ռուսիայի մէջ վաճառականական դաշնադրութիւնը վերջապէս ստորագրուեցաւ ներկու կորմին ալ: Գերմանիայի կարուածատէրներն ու խորհրդանցիք մեծամասնութիւնն երկայն ատեն անոր հակառակեցան, ըսելով որ Ռուսիայի ցորենն աժան գնով Գերմանիա մտնելով Գերմանիայի ցորենը չել վաճառուիր եւ երկրին մշակութիւնը կը մնաստի: Բայց Ռուսիան շահնելու համար՝ Գերմանիայի կայսրը միջամտեց եւ ազդու խօսքերով ցուցուց թէ այս դաշնադրութիւնը հարկ է ընդունիլ եւ ինք այլազգ չի կրնար ընել: — Պիմարք իշխանին հետ կառաւած հաշտութիւնը կատարեապէս կնքելու համար կայսրը Փետր. 19ին Փրկիրիխսրու դղեակը գնաց իշխանին փոխադարձ այցելութիւն մ"ընելու: Հոյն իշխանին բռնը 3 ժամ՝ կեցաւ եւ իշխանին ընտանեաց հետ ծարեց, անկէ Վիլնիսմանաւէն գնաց գերմանական նաւատորմիղն աշք անցընելու:

Եթե Գերմանիայի կառավարութիւնը ծիգ կ'ընէր՝ Գաղղրիա հակառակ ծամբայ բռնեց ցորենի մաքսն աւելցընել ու զարդով ի մաս Ռուսիայի:

Գաղղրիայի նոր կառավարութիւնը Քլեմանսոյին յարուցած փոխորկէն յաղթութեամբ եւս ցուցընելով որ նաւատորմին վարչութեան մէջ ամենելին գեղծմունք չկան, այլ ամենայն ինչ ի կարգի է: Բայց շատ նոգ կը պատճառեն իրեն անիշխանականք, որոնք ժողովուրդը զարդուրեցընելով ընկերութիւնը տակն ու վրայ ընել կ'ուզեն եւ անանական դրու-

թեան իջեցընել զայն: Թէ եւ կառավարութիւնը երեսափոխանաց ժողովքին մէջ նորած ոճըն ետքն անոնց դէմ մեծ հսկողութիւն ու խատութիւն կը բանեցընէ եւ Վայլեան ոճրագործն արդարութեան ամենախիստ պատժոյ ենթարկեց, սակայն չկրցաւ արգելու ողը ոճրագործութիւնը, որ մայրապարին կենդրոնը Թերմինիւս սրճանցին մէջ անդի ունեցաւ Փետր. 10ին: Էմիլ Հանրի 20ամեայ երիտասարդ մը, եղոր սրճանցոց երածշուլթեան պատճառաւ բազմութեամբ լցուած էր՝ երաժշտաց թեմին սոշչել Վայլեանի ոճովշնուած ումբը մը նետեց, որից 24 հոգի վերատրուեցան, 3ը ծանր, միւսները թեթեւ: Զարագործ վախած ատեն ոստիկանէ մը նաև անապատելով ատրմանակ մը նաևնց որով ոստիկանն ու նոյն ատեն անկէց անցնու կին մ"ի ման վիրարուեց, սակայն ոստիկանը ժամանակ ունեցաւ սրովն անոր երեսին հարուած մը տալու եւ զանի ծերակալելով արդարութեան ծեռքն յանձնելու: Այս կրկն դէպքը մնձ սարսափ ծգեց մայրաքաղքին մէջ, մնչեւ ազատական լրագիրներն անզամ սկսան մեծամայն աղաղակել թէ ազդու միջոցներ պէտք է ի զորդ դնել ոչ միայն շարագործներոն դէմ, այլ եւ անոնց դէմ՝ որոնք գրով եւ խօսքով այսպիսի գործերու յորդու կը լինան:

Իոսաֆայի կառավարութիւնը Սիկիլիայի եւ Մասսա-Ջարարայի խոռովութիւններն հօր բազկա զավելէն ետեւ Փետր. 20ին խորհրդանցոց բացաւ, որուն մէջ տէրութեան ենթմուից ծախտ վիճակը դարմանելու վրայ սկսուեցաւ խորհի: — Հոյնզարիայի խորհրդանցոց ալ 19ին բացուեցաւ եւ սաստկութեամբ կը վիճուի կառավարութեան կողմանէ առաջարկուած բարձարական ամենանութեան օրէնքրն վրայ, որուն դէմ են կերն ու կրօնաւէր ժողովուրդն, որովհետեւ այն օրէնքրով Հոյնզարիոյ մէջ անկրօնութիւնը մնւառ կը գտնէ: — Աստրիայի խորհրդանցոց շշին բացուեցաւ:

Փայլքանեան թերակղզույն մէջ Աղեքսանդր Սերուիայի երիտասարդ թագաւորն իւր արմատական պաշտօնէց ընթացքին չհամելով իւր հայրը Պելկրատ հրակրեց, որպէս զի անոր խորհրդուղն առ-

նու: Արմատականը ասոր դէմ շատ կատղեցան եւ սկսան երկրին մէջ խովութիւն ճգել եւ նաև թագաւորական գերդաստանին դէմ գրգռել: Սակայն թագաւորը միծ հաստատվելին ցուցուց. պաշտօննաներն նեռացուց, հորժորանցը լուծեց, եւ նոր զանձիք մը կազմեց՝ Վիեննա նատող Սիմիչ դեսպանին նախագանձեամբը, որն որ կցան խովարանները զայել եւ երկիրը ինադացընել: — Պուլկարիա ցնծովեան մէջ է զահաժառանգմ” ունենալովն փերտինանդ հշիանին որդի մը ծննանելով: Կըսուի թէ Պուլկարիայի կառավարութիւնը Ուումանիայի հետ բանակցութեան մէջ սլայ, մէշերնին նիզակակցութիւն մը կազմելու համար: — Յունաստան, որ իւր ելեւմուաքը միշտ կը տառապէ՝ Թրիբուքիս նախարարապետին առաջարկութեամբը միանկացած հրատարակուեցաւ, միտ շը կներկ փոխառու տէրութեանց բողոքներն:

Ափրիկէ քանի մ՞ներոպական տէրութեանց խորհրդու նիմիթ եղաւ: Եգիպտոսի երեսաարդ փոխարքան Ապպան Փաշայ պատերազմի պաշտօնարանին երկրորդ քարտուղար Մաներ փաշային հետ Վասոի Հալֆա երթալով, ուր եգիպտական բանակը կը գտնուէր անգղիացի պաշտօնականաց տակ՝ չնամեցաւ բանակին վարմանց ու անգղիացի հրամանատարին նմտ անհանու խօսակցութիւն մ” ունեցաւ: Ասգդիայի կառավարութիւնն ասոր վշտանալով պահանջեց որ փոխարքան հատուցում ընէ եւ Մաներ փաշան անմիջապէս պաշտօնէն հանէ, սպառնալով որ եթէ պահանջմնեալ ըկատարուի ամենախիստ միջնութու ծնոր պիտի զարնէ: Ապպան փաշան նարկ տեսաւ զիջնելու. երկու հրամանագիր հրատարակեց, որոնցմնկը թէ անգղիական եւ թէ եգիպտական զօրաց իւր գոնութիւնը կը յայսնէ. եւ Մաներ փաշան իւր պաշտօնէն հանելով տեղը դրաւ Զոհրապահ փաշան: — Ապպանիայի Քապիներու դէմ վարած երկարատեւ պատերազմը վերջացած կնայ համարուիլ, որովհետեւ Մարքույի սուլթան յանձն առաւ Քապիներու պիտորները պատժելու եւ Սպանեացուց եղած վաստուն հատուցում ընելու:

Սպանիա 25 միլիոն փեսէթա կը պահանձէ, գոր սուլմանը շատ կը համարի, բայց պիտի զիջնանի, որովհետեւ եւրոպական միւս տէրութիւններն ալ զայն յանձն առնելու կը սպիտին: — Սուլումինի մէջ զաղովարի Պոնիկէ գնդապետն ինք իր գործուն Թիմպութու ազատ քաղը վրայ յարձակեցաւ եւ զայն գրաւեց: Թուարէկները, որոնք բոլոր Սահարա անապատը ունած են, այս քանիս դժուարեցան, որովհետեւ այն քաղաքն իրենց վաճառականութեան կայան մին էր, ասոր համար երբ Պոնիկէ իւր գնդին մէկ մասոր Թիմպութու թողով միւս մասով Սևնեկամպիա կը զառնար՝ Թուարէկները վրան յարձակեցան, բոլոր գունդը չարդեցին, Պոնիկէն ալ եւ շատ պաշտօնականներ ինկան: Այս լուրը Գաղղիան շատ զայրացուց եւ երկու գունդ խարեց Թուարէկները պատժելու համար: — Գերմանիա ալ Սփրիկէի մէջ գործ ունեցաւ, որովհետեւ իրեն ծեռնը եղած Քամէրուն երկրին մէջ ապստամբութիւն մը ծագեցաւ, բայց շուտով զապուեցաւ:

Բ Ա Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ւ Խ

Ո Խ Ո Ւ Մ Ե Ծ Ը

Համաօսկան – Ապամարտի սեպաններ արձանագրութիւնը. 69:

Պատշաճն – Հունգարանայց մայրաքանար (Կերլա Հայաքանար) ի գեր եւ ի պատվիռ. 72:

Մատօն աշուման – Արդապետութիւն առաքելուց անպահպան կանոնաց մատօններ. 76:

Լեզուալպան աշուման – Յունական փոխառնաւ բառեր հաերին մէջ. 83:

Գրանն – Նորագոյն առերքը նզնկան Կողաց. 87:

Կենսագրանքն – Հունգարանայց եկեղեցականները. 90: – Արցունի խորհրդական փոթ. Պիլարժ +. 95:

Բանասթղթական – Էսգութ հարուստը. 95:

Ե Ր Ե Խ Ա Ծ Ը

Առողջապահանն – Բոկուն գնաւ. 96:

Ե Վ Ե Խ Ա Ծ Ը

Նորագոյրք – Անդրեևան Պոմպէյի մը: Թղթաբեր բագէ. 98:

Գ Ե Զ Գ Ո Կ Ա Ծ Ը Տ Ե Ս Ո Ւ Թ Ի Ւ Խ

Վատասանը եւ Պատասխանը հարացիք

Հ. Պ Ա Փ Ա Ն Ե Լ Վ. Պ Ա Ր Ո Ւ Յ